

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

Καλλιθέα, 24-10-2022

Αριθμός απόφασης: 3336

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ Α3**

Ταχ. Δ/ση: Αριστογείτονος 19

Ταχ. Κώδικας: 176 71 - Καλλιθέα

Τηλέφωνο: 2131604552

Email: ded.ath@aade.gr

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α. του άρθρου 63 του Ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α' 170), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

β. του άρθρου 10 της Δ. ΟΡΓ. Α 1125859 ΕΞ 2020/23-10-2020 Απόφασης του Διοικητή της ΑΑΔΕ (ΦΕΚ 4738/τ. Β' /26-10-2020) με θέμα «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ)».

γ. της ΠΟΛ. 1064/12-04-2017 Απόφασης του Διοικητή της ΑΑΔΕ (ΦΕΚ 1440/τ. Β' /27-04-2017).

2. Την ΠΟΛ. 1069/04-03-2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Τη με αριθμό Δ.Ε.Δ. 1126366 ΕΞ 2016/30-08-2016 (ΦΕΚ 2759/τ. Β' /01-09-2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών με θέμα «Παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής».

4. Τη με ημερομηνία κατάθεσης 26-05-2022 και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανή προσφυγή της, Α.Φ.Μ., κατοίκου, κατά της τεκμαιρόμενης αρνητικής απάντησης της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ. Χολαργού επί της με αριθμό πρωτοκόλλου /14-02-2022 αίτησής της, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 63B του Ν. 4174/2013, περί: α) ακύρωσης των με αριθμούς /20-04-2021 και /20-04-2021 οριστικών πράξεων διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος και ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης Ν. 3986/2011, αντίστοιχα, οικονομικού έτους 2011 της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ. Χολαργού, β) διακοπής αξίωσης προς καταβολή υπολειπομένων ποσών φόρου, προσθέτων ποσών φόρου, προστίμων, τόκων και προσαυξήσεων και γ) επιστροφής καταβληθέντων ποσών φόρου, προσθέτων ποσών φόρου, τόκων και προσαυξήσεων, με το νόμιμο τόκο από την καταβολή εκάστου επί μέρους ποσού, και τα προσκομιζόμενα με αυτήν σχετικά έγγραφα.

5. Τη με αριθμό /20-04-2021 οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος οικονομικού έτους 2011 της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ. Χολαργού και τη με αριθμό /20-04-2021 οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης Ν. 3986/2011 οικονομικού έτους 2011 της Προϊσταμένης της ίδιας Δ.Ο.Υ., των οποίων ζητήθηκε από την προσφεύγουσα η ακύρωση με την ανωτέρω υποβληθείσα στη Δ.Ο.Υ. Χολαργού αίτησή της, καθώς και τις από 20-04-2021 οικείες εκθέσεις ελέγχου φορολογίας εισοδήματος (εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 2238/1994) και μερικού ελέγχου ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης (εφαρμογή των διατάξεων Ν. 2238/1994 και Ν. 3986/2011), αντίστοιχα, της Προϊσταμένης της ως άνω Δ.Ο.Υ..
6. Τις απόψεις της Δ.Ο.Υ. Χολαργού.
7. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Τμήματος Επανεξέτασης Α3, όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Επί της από 26-05-2022 και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανούς προσφυγής της , η οποία κατατέθηκε εμπρόθεσμα και μετά τη μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμαστε τα ακόλουθα:

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

A. Με τη με αριθμό /20-04-2021 οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος οικονομικού έτους 2011 της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ. Χολαργού καταλογίστηκε σε βάρος της προσφεύγουσας **διαφορά φόρου εισοδήματος ύψους 7.099,57€ πλέον προστίμου της παρ. 17 του άρθρου 72 του Ν. 4174/2013 (Κ.Φ.Δ.), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 49 του Ν. 4509/2017, συνολικού ύψους 8.110,55€ (ήτοι πρόστιμο του άρθρου 58 του Ν. 4174/2013 λόγω ανακριβούς δήλωσης ύψους 3.549,79€ πλέον τόκων του άρθρου 53 του ίδιου Νόμου λόγω εκπρόθεσμης καταβολής ύψους 4.560,76€), ήτοι συνολικό ποσό για καταβολή ύψους 15.210,12€.**

B. Με τη με αριθμό /20-04-2021 οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης Ν. 3986/2011 οικονομικού έτους 2011 της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ. Χολαργού καταλογίστηκε σε βάρος της προσφεύγουσας **διαφορά ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 29 του Ν. 3986/2011 ποσού ύψους 1.211,81€ για το εν λόγω οικονομικό έτος.**

Αιτία του ελέγχου αποτέλεσε η με αριθμό πρωτοκόλλου /15-05-2018 Πληροφοριακή Έκθεση Ελέγχου Φόρου Μισθωτών Υπηρεσιών (Φ.Μ.Υ.) του Κέντρου Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων (Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ.). Σύμφωνα με την εν λόγω έκθεση, κατά τη διενέργεια μερικού επιτόπιου φορολογικού ελέγχου στην επιχείρηση «.....» με Α.Φ.Μ. και έδρα επί της, βάσει αντιγράφων των ομαδικών ασφαλιστήριων συμβολαίων α) DAF No. με συμβαλλόμενους την «.....» και τον «.....» και β) DAF No. /87 με συμβαλλόμενους την «.....» και τον «.....», τα οποία προσκομίστηκαν από την ως άνω εταιρεία, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

1. Η «.....» αναλάμβανε ένα μέρος της καταβολής των απαιτούμενων ασφαλιστρών και το υπόλοιπο καλυπτόταν από τη συμμετοχή των δικαιούχων εργαζομένων της στα καταβαλλόμενα ασφάλιστρα. Εν προκειμένω, για τους εργαζόμενους της ανωτέρω

εταιρείας που έλαβαν ποσά στο πλαίσιο των επίμαχων συμβολαίων, οι εισφορές τους είναι φορολογημένες διότι δεν εξέπεσαν από το ακαθάριστο εισόδημά τους.

2. Τα πρόσωπα που αναφέρονται ως λήπτες ασφαλισματος δυνάμει των προαναφερθέντων ομαδικών ασφαλιστηρίων συμβολαίων είχαν την ιδιότητα του μισθωτού της εταιρείας με σχέση εξαρτημένης εργασίας.
3. Η βασική παροχή του προγράμματος αφορά στην εφάπαξ παροχή ασφαλισματος.
4. Δε διαπιστώθηκε καταβολή ασφαλισματος σε κανέναν από τους δικαιούχους σε ύψος μεγαλύτερο από το προβλεπόμενο βάσει των συμβατικών όρων του ασφαλιστηρίου.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις οδηγίες του με αριθμό πρωτοκόλλου Δ12 Α 1010665 ΕΞ 2014/16-01-2014 εγγράφου της Διεύθυνσης Φορολογίας Εισοδήματος του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και της με αριθμό ΠΟΛ. 1105/06-05-2011 εγκυκλίου της ίδιας Διεύθυνσης, η παροχή που λαμβάνουν οι εργαζόμενοι της επιχείρησης ως ασφάλισμα, στο βαθμό που η παροχή αυτή έχει χρηματοδοτηθεί με ασφάλιστρα επιχορηγούμενα από τον εργοδότη σε ομαδικά ασφαλιστήρια του κλάδου ζωής (συνταξιοδοτικά προγράμματα) των εργαζομένων της επιχείρησης, έχοντας το χαρακτήρα μιας πρόσθετης αμοιβής, υπόκειται σε φόρο με τις γενικές διατάξεις του άρθρου 45 του Ν. 2238/1994 ως εισόδημα από μισθωτές εργασίες κατά το χρόνο που οι δικαιούχοι της ασφαλιστικής παροχής (ασφαλισματος) απέκτησαν το δικαίωμα είσπραξης αυτής.

Από τα στοιχεία που τέθηκαν υπόψη του ελέγχου του Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ., ο έλεγχος υπολόγισε το φορολογητέο εισόδημα των δικαιούχων εργαζομένων-ασφαλισμένων αφαιρώντας από τα συνολικά ποσά που δόθηκαν στους υπαλλήλους ως εφάπαξ καταβολές των ομαδικών ασφαλιστηρίων συμβολαίων το ποσοστό απόδοσης των επενδύσεων και το ποσοστό των εισφορών των εργαζομένων με βάση συγκεκριμένη αναλογία, ώστε αυτό που μένει και προκύπτει ως φορολογητέο εισόδημα για τους δικαιούχους να περιλαμβάνει μόνο τις εισφορές του εργοδότη. Ειδικά στην προσφεύγουσα, η οποία ήταν ασφαλισμένη στην ως άνω εταιρεία με το ομαδικό ασφαλιστήριο συμβόλαιο DAF No., καταβλήθηκε κατά τη χρήση 2010 (οικονομικό έτος 2011) ασφάλισμα ποσού ύψους 75.113,73€ και προέκυψε για εκείνη φορολογητέο εισόδημα ως εξής:

Συνολικό ποσό που έλαβε	75.113,73€
Μείον: Ποσό που αφορά υπεραπόδοση (75.113,73€ x 23,84%)	17.907,11€
Μείον: Ποσό που αφορά εισφορά εργαζομένου που έχει ήδη φορολογηθεί (75.113,73€ x 37,16%)	27.912,26€
Φορολογητέο εισόδημα	29.294,35€

Συνεπεία της ανωτέρω πληροφοριακής έκθεσης ελέγχου Φ.Μ.Υ. του Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ., η Δ.Ο.Υ. Χολαργού διενήργησε μερικό έλεγχο φορολογίας εισοδήματος στην προσφεύγουσα και από τον έλεγχο της οικείας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος που υπέβαλε η προσφεύγουσα διαπιστώθηκε ότι το ως άνω ποσό ασφαλισματος **δε δηλώθηκε** στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος οικονομικού έτους 2011 ως φορολογητέο εισόδημα και, συνεπώς, κατόπιν της εν λόγω διαπίστωσης και δεδομένου ότι το ανωτέρω ποσό αποτελεί φορολογητέο εισόδημα, καταλογίστηκε σε βάρος της α) η διαφορά φόρου εισοδήματος με την έκδοση της με αριθμό /20-04-2021 οριστικής πράξης διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος

οικονομικού έτους 2011 της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ. Χολαργού και β) η διαφορά ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 29 του Ν. 3986/2011 με την έκδοση της με αριθμό /20-04-2021 οριστικής πράξης διορθωτικού προσδιορισμού ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης Ν. 3986/2011 οικονομικού έτους 2011 της Προϊσταμένης της ως άνω Δ.Ο.Υ..

Εν συνεχεία, κατά των ανωτέρω οριστικών πράξεων διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος και ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης Ν. 3986/2011 οικονομικού έτους 2011 της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ. Χολαργού η προσφεύγουσα κατέθεσε τη με αριθμό πρωτοκόλλου /10-05-2021 ενδικοφανή προσφυγή, ζητώντας την ακύρωση των εν λόγω πράξεων, ισχυριζόμενη ότι: α) το ποσό που έλαβε ως ασφάλισμα στη λήξη της εργασιακής της σχέσης με την εργοδότη εταιρεία, σε εκτέλεση των όρων του με αριθμό /85 ομαδικού ασφαλιστηρίου συμβολαίου, δεν υπόκειτο σε φόρο εισοδήματος ελλείψει σχετικής νομοθετικής πρόβλεψης και β) ακόμη και αν αυτό ήταν φορολογητέο, το δικαίωμα του Δημοσίου για προσδιορισμό φόρου για το οικονομικό έτος 2011 είχε παραγραφεί. Η παραπάνω ενδικοφανής προσφυγή απορρίφθηκε σιωπηρώς από την Υπηρεσία μας με την πάροδο άπρακτης της προθεσμίας κατόπιν των σχετικών παρατάσεων που έθετε ο Νόμος και συγκεκριμένα την 29-10-2021. Κατά της εν λόγω σιωπηρής απόρριψης της Υπηρεσίας μας η προσφεύγουσα δεν άσκησε δικαστική προσφυγή ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων.

Ακολούθως, η προσφεύγουσα υπέβαλε στη Δ.Ο.Υ. Χολαργού τη με αριθμό πρωτοκόλλου /14-02-2022 αίτηση, με την οποία ζήτησε: α) να ακυρωθούν, κατ' εφαρμογή της διάταξης της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 63B του Ν. 4174/2013, οι με αριθμούς /20-04-2021 και /20-04-2021 οριστικές πράξεις διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος και ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης Ν. 3986/2011, αντίστοιχα, οικονομικού έτους 2011 της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ. Χολαργού, καθώς και κάθε άλλη συναφής πράξη ή παράλειψη της Διοίκησης, προγενέστερη ή μεταγενέστερη, με τις οποίες της επιβάλλονται φόροι, πρόστιμα, τόκοι και κάθε είδους προσαυξήσεις που στηρίζονται στην ως άνω αιτία, β) να διαγραφεί ο κύριος και πρόσθετος φόρος, καθώς και η ειδική εισφορά αλληλεγγύης που της επιβλήθηκαν, γ) να διακοπεί με θετική πράξη της Φορολογικής Διοίκησης η αξίωση για περαιτέρω καταβολή οποιουδήποτε ποσού που ερείδεται επί της παραπάνω αιτίας και δ) να της επιστραφούν, ως αχρεωστήτως καταβληθέντα, όλα τα ποσά που έχει καταβάλει, με το νόμιμο τόκο από την επομένη της καταβολής κάθε επί μέρους ποσού μέχρι την επιστροφή του, ισχυριζόμενη ότι μετά την έκδοση της με αριθμό 2594/29-12-2021 απόφασης του ΣτΕ που επιβεβαιώνει την έλλειψη ρητής νομοθετικής πρόβλεψης για τη φορολόγηση του επίμαχου ποσού, συντρέχει στην περίπτωση της η απαιτούμενη από τη διάταξη της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 63B του Ν. 4174/2013 «πρόδηλη έλλειψη φορολογικής υποχρέωσης» και, κατά συνέπεια, οι παραπάνω αναφερόμενες πράξεις προσδιορισμού φόρου εισοδήματος και ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης Ν. 3986/2011 δύνανται και πρέπει να ακυρωθούν αφού εκδόθηκαν χωρίς την ύπαρξη ρητής νομοθετικής πρόβλεψης για την επιβολή φόρου, καθώς και ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης, επί του εισοδήματος επί του οποίου επιβλήθηκαν. Η εν λόγω αίτησή της απορρίφθηκε σιωπηρώς από την Προϊσταμένη της Δ.Ο.Υ. Χολαργού.

Η προσφεύγουσα, με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή, ζητά: α) την ακύρωση, κατ' εφαρμογή της διάταξης της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 63B του Ν. 4174/2013, όπως

αυτό προστέθηκε με το άρθρο 30 του Ν. 4701/2020 (ΦΕΚ 128/τ. Α' /30-06-2020), της τεκμαιρόμενης αρνητικής απάντησης της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ. Χολαργού επί της με αριθμό πρωτοκόλλου /14-02-2022 αίτησής της, καθώς και των με αριθμούς /20-04-2021 και /20-04-2021 οριστικών πράξεων διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος και ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης Ν. 3986/2011, αντίστοιχα, οικονομικού έτους 2011 της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ. Χολαργού, β) τη διαγραφή του κύριου και πρόσθετου φόρου, καθώς και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης που της επιβλήθηκαν και γ) την επιστροφή, ως αχρεωστήτως καταβληθέντων, με το νόμιμο τόκο, όλων των ποσών που έχει καταβάλει σε συμμόρφωση προς τις ανωτέρω πράξεις, προβάλλοντας τους παρακάτω λόγους:

- Το ποσό που έλαβε ως ασφάλισμα από την «.....» κατά την αποχώρησή της, σε εκτέλεση των όρων του με αριθμό /85 ομαδικού ασφαλιστηρίου συμβολαίου, δεν υπόκειτο σε φορολόγηση λόγω έλλειψης ρητής νομοθετικής πρόβλεψης.
- Με τη με αριθμό 2594/29-12-2021 απόφαση του ΣΤΕ επιβεβαιώθηκε πλέον και από το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο ότι οι παροχές που έχει λάβει στο πλαίσιο του ομαδικού ασφαλιστηρίου συμβολαίου της τύπου DAF, ελλείπει ρητής νομοθετικής πρόβλεψης για τη φορολόγησή τους, δε συνιστούν μισθολογικού χαρακτήρα παροχές και δεν υπάγονται σε φόρο εισοδήματος ούτε κατά το μέρος που αντιστοιχούν στις εισφορές του εργοδότη.
- Σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 63B του Ν. 4174/2013, όπως προστέθηκε με το άρθρο 30 του Ν. 4701/2020, «Άμεσος προσδιορισμός φόρου ή πράξη διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή πράξη επιβολής προστίμου δύναται να ακυρωθεί ή να τροποποιηθεί, κατά περίπτωση, με τη διαδικασία του παρόντος, για έναν από τους εξής λόγους: α) για πρόδηλη έλλειψη φορολογικής υποχρέωσης, ...».
- Μετά την έκδοση της με αριθμό 2594/29-12-2021 απόφασης του ΣΤΕ που επιβεβαιώνει την έλλειψη ρητής νομοθετικής πρόβλεψης για τη φορολόγηση του επίμαχου ποσού, συντρέχει στην περίπτωση της η απαιτούμενη από την ως άνω αναφερόμενη διάταξη «πρόδηλη έλλειψη φορολογικής υποχρέωσης» και, κατά συνέπεια, οι παραπάνω αναφερόμενες πράξεις προσδιορισμού φόρου εισοδήματος και ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης Ν. 3986/2011 δύνανται και πρέπει να ακυρωθούν.
- Με τις προαναφερόμενες πράξεις της φορολογικής αρχής της επιβλήθηκαν φόρος (και ειδική εισφορά αλληλεγγύης), πρόστιμα και προσαυξήσεις, χωρίς να υπάρχει ρητή νομοθετική πρόβλεψη για την επιβολή τους, ήτοι χωρίς να υπάρχει τυπικός νόμος που να ορίζει ότι το ασφάλισμα που έλαβε στο πλαίσιο του ομαδικού ασφαλιστηρίου συμβολαίου της υπόκειται σε φορολογία, κατά ευθεία παράβαση της αρχής του άρθρου 78 παρ. 1 του Συντάγματος.

Επειδή, με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 45 του Ν. 2238/1994 ορίζεται ότι:

«1. Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες είναι το εισόδημα που προκύπτει κάθε ένα οικονομικό έτος από μισθούς, ημερομίσθια, επιχορηγήσεις, επιδόματα, συντάξεις και γενικά από κάθε παροχή που χορηγείται περιοδικά με οποιαδήποτε μορφή είτε σε χρήμα είτε σε είδος ή άλλες αξίες για παρούσα ή προηγούμενη υπηρεσία ή για οποιαδήποτε άλλη αιτία, το οποίο αποκτάται από μισθωτούς γενικά και συνταξιούχους. ...».

Επειδή, με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 46 του Ν. 2238/1994 ορίζεται ότι:

«1. Χρόνος απόκτησης του εισοδήματος από μισθωτές υπηρεσίες θεωρείται ο χρόνος που ο δικαιούχος απέκτησε δικαίωμα είσπραξης του. Ειδικά, προκειμένου για αποδοχές και

συντάξεις, που καταβάλλονται σε έτος μεταγενέστερο από το έτος στο οποίο ανάγονται σε μισθωτούς ή συνταξιούχους, με βάση νόμο, δικαστική απόφαση ή συλλογική σύμβαση, χρόνος απόκτησής τους δύναται να θεωρείται και ο χρόνος στον οποίο εισπράττονται από τους δικαιούχους. Σε περίπτωση επιλογής φορολόγησης κατά το χρόνο είσπραξής τους εφαρμόζονται οι διατάξεις της περίπτωσης δ' της παραγράφου 4 του άρθρου 45. ...».

Επειδή, με τις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 57 του Ν. 2238/1994 ορίζεται ότι:

«1. Στο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες ο φόρος παρακρατείται από εκείνον, που απασχολεί κατά σύστημα έμμισθο ή ημερομίσθιο προσωπικό είτε καταβάλλει συντάξεις, επιχορηγήσεις και κάθε άλλη παροχή. Η παρακράτηση ενεργείται κατά την καταβολή και ο φόρος υπολογίζεται ως εξής:

...

δ) Στα εισοδήματα που καταβάλλονται αναδρομικά, όπως αυτά αναφέρονται στο άρθρο 46, με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) στο καταβαλλόμενο ποσό, ανεξάρτητα από το έτος στο οποίο ανάγονται για να φορολογηθούν τα εισοδήματα αυτά.

...

2. Για την εφαρμογή των πιο πάνω διατάξεων ισχύουν, κατά περίπτωση και οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 7, καθώς και του άρθρου 59.».

Επειδή, με τις διατάξεις της παρ. 9 του άρθρου 9 του Ν. 2238/1994 ορίζεται ότι:

«9. Από το συνολικό ποσό του φόρου που προκύπτει με βάση τις κλίμακες της παραγράφου 1 εκπίπτουν:

α) Ο φόρος που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 52 και 54 έως 58 στο εισόδημα που υπόκειται σε φόρο μέσα στο ίδιο οικονομικό έτος. Εάν το ποσό του φόρου που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε είναι μεγαλύτερο από τον οφειλόμενο φόρο, η επιπλέον διαφορά επιστρέφεται.

β) ...».

Επειδή, στην υπό κρίση περίπτωση, η προσφεύγουσα έλαβε από την εργοδότη εταιρεία «.....», σε εκτέλεση των όρων του με αριθμό ομαδικού ασφαλιστηρίου συμβολαίου, κατά τη διάρκεια του έτους 2010, ασφάλισμα ποσού ύψους 75.113,73€. Σύμφωνα δε με τη με αριθμό πρωτοκόλλου/15-05-2018 Πληροφοριακή Έκθεση Ελέγχου Φ.Μ.Υ. του Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ., υπολογίστηκε το φορολογητέο εισόδημα των δικαιούχων εργαζομένων-ασφαλισμένων αφαιρώντας από τα συνολικά ποσά που δόθηκαν στους υπαλλήλους ως εφάπαξ καταβολές των ομαδικών ασφαλιστηρίων συμβολαίων το ποσοστό απόδοσης των επενδύσεων και το ποσοστό των εισφορών των εργαζομένων με βάση συγκεκριμένη αναλογία, ώστε αυτό που μένει και προκύπτει ως φορολογητέο εισόδημα για τους δικαιούχους να περιλαμβάνει μόνο τις εισφορές του εργοδότη. Ειδικά στην προσφεύγουσα, η οποία ήταν ασφαλισμένη στην ως άνω εταιρεία με το ομαδικό ασφαλιστήριο συμβόλαιο DAF No./85, καταβλήθηκε κατά τη χρήση 2010 (οικονομικό έτος 2011) ασφάλισμα ποσού ύψους 75.113,73€ και προέκυψε για εκείνη φορολογητέο εισόδημα ως εξής:

Συνολικό ποσό που έλαβε	75.113,73€
Μείον: Ποσό που αφορά υπεραπόδοση (75.113,73€ x 23,84%)	17.907,11€
Μείον: Ποσό που αφορά εισφορά εργαζομένου που έχει ήδη	27.912,26€

φορολογηθεί (75.113,73€ x 37,16%)	
Φορολογητέο εισόδημα	29.294,35€

Επειδή, εν συνεχεία, η Δ.Ο.Υ. Χολαργού διενήργησε μερικό έλεγχο φορολογίας εισοδήματος στην προσφεύγουσα και από τον έλεγχο της οικείας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος που υπέβαλε η προσφεύγουσα διαπιστώθηκε ότι το ως άνω ποσό ασφαρίσματος δε δηλώθηκε στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος οικονομικού έτους 2011 ως φορολογητέο εισόδημα και, συνεπώς, κατόπιν της εν λόγω διαπίστωσης και δεδομένου ότι το ανωτέρω ποσό αποτελεί φορολογητέο εισόδημα, καταλογίστηκε σε βάρος της α) η διαφορά φόρου εισοδήματος με την έκδοση της με αριθμό/20-04-2021 οριστικής πράξης διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος οικονομικού έτους 2011 της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ. Χολαργού και β) η διαφορά ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 29 του Ν. 3986/2011 με την έκδοση της με αριθμό/20-04-2021 οριστικής πράξης διορθωτικού προσδιορισμού ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης Ν. 3986/2011 οικονομικού έτους 2011 της Προϊσταμένης της ως άνω Δ.Ο.Υ..

Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 63B «Ακύρωση ή τροποποίηση άμεσου προσδιορισμού φόρου, πράξης προσδιορισμού φόρου και πράξης επιβολής προστίμου» του Ν. 4174/2013, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 30 «Ρυθμίσεις για την ακύρωση ή τροποποίηση άμεσου προσδιορισμού φόρου, πράξης προσδιορισμού φόρου και πράξης επιβολής προστίμου στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας» του Ν. 4701/2020 (ΦΕΚ Α' 128/30-06-2020), ορίζεται ότι:

«1. Άμεσος προσδιορισμός φόρου ή πράξη διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή πράξη επιβολής προστίμου δύνανται να ακυρωθεί ή να τροποποιηθεί, κατά περίπτωση, με τη διαδικασία του παρόντος, για έναν από τους εξής λόγους:

α) για πρόδηλη έλλειψη φορολογικής υποχρέωσης,

β) ...

2. Για την ακύρωση ή τροποποίηση υποβάλλεται αίτηση του φορολογούμενου εντός προθεσμίας τριών (3) ετών από την κοινοποίηση της πράξης ή, σε περίπτωση άμεσου προσδιορισμού του φόρου, από την υποβολή της δήλωσης. Αν η έλλειψη φορολογικής υποχρέωσης οφείλεται σε επιγενόμενο λόγο, που γεννήθηκε εντός του τελευταίου τριμήνου της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, η αίτηση δύναται να υποβληθεί εντός τριών (3) μηνών από τη γένεση του λόγου αυτού. Η σχετική πράξη ακύρωσης ή τροποποίησης εκδίδεται εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την υποβολή της αίτησης.

3. ...

4. Κατά της πράξης της Φορολογικής Διοίκησης, με την οποία απορρίπτεται η αίτηση του φορολογούμενου, καθώς και κατά της πράξης που εκδόθηκε με βάση την παρ. 3, χωρεί άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 63.

5. Η διαδικασία του παρόντος δεν αναστέλλει την προθεσμία και δεν κωλύει την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής ή της προσφυγής ενώπιον του δικαστηρίου. Η άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής ή η εκκρεμοδικία δεν κωλύουν τη διαδικασία του παρόντος. Αν έχει ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή με την οποία προβάλλεται ως λόγος ακύρωσης ή τροποποίησης πράξης λόγος που αναφέρεται στην παρ. 1, δεν χωρεί κατά της ίδιας πράξης και για τον ίδιο λόγο υποβολή αίτησης με βάση τις διατάξεις της παρ. 2 ή έκδοση πράξης χωρίς αίτηση με βάση τις διατάξεις της παρ. 3.

Επειδή, σύμφωνα με την Αιτιολογική Έκθεση του άρθρου 30 «Ρυθμίσεις για την ακύρωση ή τροποποίηση άμεσου προσδιορισμού φόρου, πράξης προσδιορισμού φόρου και πράξης επιβολής προστίμου στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας» του Ν. 4701/2020 (ΦΕΚ 128/τ. Α΄ /30-06-2020):

«... Για να είναι παραδεκτή η αίτηση ακύρωσης ή τροποποίησης απαιτείται η πρόδηλη έλλειψη φορολογικής υποχρέωσης να προκύπτει αμέσως από έγγραφα ή άλλα στοιχεία που είτε προσκομίζει ο φορολογούμενος είτε είναι διαθέσιμα στην αρμόδια υπηρεσία, χωρίς να απαιτούνται ελεγκτικές επαληθεύσεις και στην έννοια αυτής εμπίπτουν, ενδεικτικά, περιπτώσεις κατά τις οποίες εκδόθηκαν πράξεις προσδιορισμού φόρου για εισοδήματα που ο φορολογούμενος είχε ήδη συμπεριλάβει σε δήλωσή του, και όχι περιπτώσεις όπου ο φορολογούμενος επικαλείται την ύπαρξη νέων πραγματικών περιστατικών, εκτός αν πρόκειται για επιγενόμενους (οψιγενείς) λόγους. Η έλλειψη φορολογικής υποχρέωσης μπορεί να είναι ολική ή μερική. ...».

Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, η προσφεύγουσα υπέβαλε στη Δ.Ο.Υ. Χολαργού τη με αριθμό πρωτοκόλλου/14-02-2022 αίτηση, με την οποία ζήτησε να ακυρωθούν, κατ' εφαρμογή της διάταξης της περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 63B του Ν. 4174/2013, οι με αριθμούς/20-04-2021 και/20-04-2021 οριστικές πράξεις διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος και ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης Ν. 3986/2011, αντίστοιχα, οικονομικού έτους 2011 της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ. Χολαργού, καθώς μετά την έκδοση της με αριθμό 2594/29-12-2021 απόφασης του ΣτΕ συντρέχει στην περίπτωση της η απαιτούμενη από τη διάταξη της περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 63B του Ν. 4174/2013 «πρόδηλη έλλειψη φορολογικής υποχρέωσης».

Επειδή, το Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ) εκδίκασε την από 03-07-2019 προσφυγή του, με την οποία επεδίωκε την ακύρωση α) της με αριθμό 1721/27-05-2019 απόφασης του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών της ΑΑΔΕ, β) της με αριθμό/20-12-2018 πράξης του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Παλλήνης, γ) της με αριθμό/20-12-2018 πράξης του ίδιου ως άνω Προϊσταμένου, καθώς και κάθε άλλης σχετικής πράξης ή παράλειψης της Διοικήσεως. Η εν λόγω προσφυγή εισήχθη προς συζήτηση ενώπιον του ΣτΕ, κατόπιν της/2019 πράξης της Επιτροπής του άρθρου 1 παρ. 1 του Ν. 3900/2010, διότι κρίθηκε ότι αφορά ζήτημα γενικότερου ενδιαφέροντος η ερμηνεία της φύσεως του εισοδήματος, κατ' άρθρο 45 Ν. 2238/1994, του ασφαλισματος που καταβάλλεται στους δικαιούχους δυνάμει ομαδικού συνταξιοδοτικού ασφαλιστικού προγράμματος.

Επειδή, το Συμβούλιο της Επικρατείας με τη με αριθμό/04-12-2019 πράξη της Επιτροπής του άρθρου 1 παρ. 1 του Ν. 3900/2010, η οποία αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του ΣτΕ στις 06-12-2019, αναφέρει τα εξής: «... αφού έλαβε υπόψιν: α) το άρθρο 1 του Ν. 3900/2010, β) την από 16.10.2019 αίτηση (ΠΑ/16.10.2019), με την οποία ο ζητεί να εισαχθεί ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατ' επίκληση του άρθρου 1 παρ. 1 του Ν. 3900/2010, η από 3.7.2019 και με αριθμό κατάθεσης/3.7.2019 προσφυγή του, εκκρεμής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών. Με αυτήν ζητείται η ακύρωση της 1721/27.5.2019 απόφασης του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης

Επίλυσης Διαφορών του Υπουργείου Οικονομικών, με την οποία απορρίφθηκε η με αρ. πρωτ./25.1.2019 ενδικοφανής προσφυγή, η οποία στρεφόταν κατά της/2018 Οριστικής Πράξης Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος και της/2018 Πράξης Επιβολής Ειδικής Εισφοράς Αλληλεγγύης, του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Παλλήνης. Με τις καταλογιστικές αυτές πράξεις επεβλήθη στον αιτούντα φόρος εισοδήματος ύψους 636.691,69 ευρώ πλέον έκτακτης οικονομικής εισφοράς ύψους 8.880,40 ευρώ, επί του ποσού του ασφαρίσματος που έλαβε από την εταιρεία «.....», δυνάμει του υπ' αριθ. Ομαδικού Ασφαλιστηρίου Συνταξιοδοτικού Προγράμματος Ασφάλισης. Με την υπό κρίση αίτηση προβάλλεται τίθεται, εν προκειμένω, το γενικότερου ενδιαφέροντος ζήτημα της ερμηνείας της φύσεως ως εισοδήματος, κατ' άρθ. 45 του Ν. 2238/1994, του ασφαρίσματος που καταβάλλεται στους δικαιούχους δυνάμει ομαδικού συνταξιοδοτικού ασφαλιστικού προγράμματος. Κατά τους ισχυρισμούς του αιτούντος, η φορολογική αρχή εσφαλμένα και αντίθετα προς την προγενέστερη πάγια ερμηνεία των οικείων διατάξεων υπήγαγε σε φορολογία εισοδήματος το καταβληθέν ασφάλισμα, παρόλο ότι δεν έχει τα εννοιολογικά χαρακτηριστικά του εισοδήματος, ούτε καθορίσθηκε, κατά το κρίσιμο έτος (2010), ως εισόδημα από την φορολογική νομοθεσία. Το νομικό αυτό ζήτημα είναι, κατά τους ισχυρισμούς του αιτούντος, γενικότερου ενδιαφέροντος ζήτημα που αφορά ευρύ κύκλο προσώπων. γ).... αποφασίζει να γίνει δεκτό το ανωτέρω αίτημα, διότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 1 του ν.3900/2010, και διατάσσει: 1. Να εισαχθεί στο Συμβούλιο της Επικρατείας η εκκρεμής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών προσφυγή με αριθ. πρωτοκόλλου καταθέσεως ΠΡ/3.7.2019. 2. ... 3. ...».

Επειδή, κατόπιν εξέτασης της ως άνω υπόθεσης εκδόθηκε η με αριθμό 2594/29-12-2021 απόφαση του ΣΤΕ, σύμφωνα με την οποία:

«... 4. Επειδή, στο πλαίσιο της παρούσας υποθέσεως τίθεται το ζήτημα αν, κατά την έννοια του άρθρου 45 παρ. 1 του προϊσχύσαντος Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε., Ν. 2238/1994, Α' 151), όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, ήτοι πριν από το άρθρο 7 παρ. 3 του Ν. 4110/2013 [Α' 17, βλ. ήδη άρθρα 12 παρ. 3 περ. ζ και 15 παρ. 4 περ. β του νέου Κ.Φ.Ε., Ν. 4172/2013 (Α' 167)], παροχές που καταβάλλονται στο πλαίσιο προγραμμάτων ομαδικής συνταξιοδοτικής ασφάλισης του προσωπικού επιχειρήσεων αποτελούν, κατά το μέρος που αντιστοιχούν σε ασφάλιστρα που κατεβλήθησαν από τον εργοδότη, φορολογητέο εισόδημα του εργαζόμενου από παροχή μισθωτών υπηρεσιών ή αν, αντιθέτως, αποτελούν μη υποκείμενη σε φόρο προσαύξηση της περιουσίας του, ελλείψει ρητής νομοθετικής προβλέψεως για τη φορολόγησή της. Όπως έγινε δεκτό με την προαναφερόμενη πράξη της Επιτροπής του άρθρου 1 παρ. 1 του Ν. 3900/2010 (22/2019), η φορολόγηση των παροχών που καταβάλλονται στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συμβολαίων αποτελεί γενικότερου ενδιαφέροντος νομικό ζήτημα, το οποίο επηρεάζει ευρύ κύκλο προσώπων, με αποτέλεσμα να πληρούνται αμφότερες οι ουσιαστικές προϋποθέσεις για την εισαγωγή της υποθέσεως προς εκδίκαση κατά τη διαδικασία της πιλοτικής δίκης.

...

12. Επειδή, κατόπιν τούτων, επί του ανακύπτοντος στο πλαίσιο της υποθέσεως νομικού ζητήματος προσήκει η απάντηση ότι οι εφάπαξ ή περιοδικώς καταβαλλόμενες στο πλαίσιο ομαδικής συνταξιοδοτικής ασφάλισης του προσωπικού επιχειρήσεων παροχές, κατά το μέρος που αντιστοιχούν σε εισφορές του εργοδότη -και, κατά μείζονα λόγο, σε εισφορές του ίδιου του εργαζόμενου (βλ. και μεταβατική διάταξη του άρθρου 72 παρ. 16 του νέου Κ.Φ.Ε.)- δεν αποτελούν, κατά την έννοια του άρθρου 45 παρ. 1 του Κ.Φ.Ε., μισθολογικές παροχές, ελλείψει

σχετικής νομοθετικής προβλέψεως, ανεξαρτήτως αν, κατά το ιδιωτικό δίκαιο, χαρακτηρήα μισθολογικής παροχής έχει το ασφάλισμα που λαμβάνει ο εργαζόμενος ή τα ασφάλιστρα που καταβάλλονται από τον εργοδότη (βλ. ΑΠ 147/2017, 74/2016, 13/2015, 1934/2008 κ.ά., με τις οποίες έχει κριθεί ότι, σε περίπτωση ομαδικής ασφάλισης του προσωπικού επιχείρησης, η ασφάλιση αυτή, αν αποτελέσει όρο της μεταξύ του εργοδότη και των μισθωτών εργασιακής σύμβασης, έχει το χαρακτήρηα μισθολογικής παροχής, η οποία συνίσταται στο δικαίωμα προσδοκίας που αποκτά ο εργαζόμενος μέχρι την πλήρωση των προϋποθέσεων της σύμβασης ασφάλισης για την είσπραξη ενός εφάπαξ χρηματικού ποσού). Ως εκ τούτου, εφάπαξ ή περιοδικές παροχές συνταξιοδοτικού προγράμματος ομαδικής ασφάλισης προσωπικού επιχείρησης, το δικαίωμα είσπραξης των οποίων, ανεξαρτήτως του χρόνου καταβολής τους, γεννήθηκε προ του Ν. 4110/2013, δεν υπάγονται στον κατ' άρθρο 45 παρ. 1 του Κ.Φ.Ε. φόρο εισοδήματος, αλλά φορολογούνται, μόνον κατά το μέρος που αντιστοιχεί σε υπεραπόδοση των σχετικώς σχηματισθέντων μαθηματικών αποθεμάτων, ως εισόδημα από κινητές αξίες κατ' άρθρο 24 παρ. 1 του Κ.Φ.Ε. Οι παροχές αυτές υπήχθησαν το πρώτον σε φόρο, ως εισόδημα από παροχή μισθωτών υπηρεσιών με το άρθρο 7 παρ. 3 του Ν. 4110/2013, βάσει του οποίου φορολογούνται εφεξής και οι καταβλητέες, μετά την έναρξη ισχύος του, περιοδικές παροχές, ακόμη και αν το δικαίωμα είσπραξης της πρώτης εξ αυτών γεννήθηκε σε χρόνο προγενέστερο της δημοσίευσης του νόμου αυτού.

...

15. Επειδή, με την κρινόμενη προσφυγή, όπως οι δι' αυτής προβαλλόμενοι λόγοι αναπτύσσονται με τα από 29.1. και 14.2.2020 υπομνήματα, προβάλλεται, μεταξύ άλλων, ότι, κατ' εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 45 παρ. 1 του Κ.Φ.Ε., με τις προσβαλλόμενες πράξεις επιβλήθηκε φόρος εισοδήματος και έκτακτη εφάπαξ εισφορά σε ποσό ασφαλίματος, καταβληθέντος στο πλαίσιο ομαδικού ασφαλιστηρίου συμβολαίου, το οποίο, κατά τους ειδικότερους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος, δεν αποτελεί εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, ελλείψει ρητής προς τούτο νομοθετικής προβλέψεως, η οποία, αντιθέτως, περιελήφθη το πρώτον στο άρθρο 7 παρ. 3 του Ν. 4110/2013. Ο λόγος αυτός είναι, ενόψει όσων έχουν εκτεθεί στις σκέψεις 10 - 12 της παρούσας αποφάσεως, βάσιμος, απορριπτομένων των περί του αντιθέτου ισχυρισμών του Ελληνικού Δημοσίου, με τους οποίους αυτό αβασίμως υποστηρίζει ότι οι παροχές που καταβάλλονται στο πλαίσιο ομαδικού ασφαλιστηρίου συμβολαίου συνιστούν, κατά το μέρος που, όπως εν προκειμένω, αντιστοιχούν σε εισφορές του εργοδότη, μισθολογική παροχή και, κατ' επέκταση, εισόδημα του δικαιούχου του ασφαλίματος, υπαγόμενο, και προ του Ν. 4110/2013, σε φορολόγηση κατά τον χρόνο γένεσης του δικαιώματος είσπραξής του (βλ. το από 13.2.2020 υπόμνημα του Ελληνικού Δημοσίου, τις ΔΕΔ Β110194ΕΞ2020ΕΜΠ/2.1.2020 και Β1165784ΕΞ2019 ΕΜΠ/22.11.2019 εκθέσεις απόψεων της ΔΕΔ της ΑΑΔΕ). Δεν ασκεί, από της απόψεως αυτής, επιρροή το γεγονός ότι οι καταβαλλόμενες στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλίσεων παροχές δεν περιλαμβάνονται μεταξύ των απαριθμούμενων στην παράγραφο 4 του άρθρου 45 του Κ.Φ.Ε. περιπτώσεων μη φορολογητέων εισοδημάτων, καθόσον, εν αντιθέσει με τους ισχυρισμούς του καθ' ου η προσφυγή, η απαρίθμηση αυτή, μη έχουσα αποκλειστικό χαρακτήρηα, δεν στερεί από τη φορολογική διοίκηση και, εν συνεχεία, από τα διοικητικά δικαστήρια την εξουσία να κρίνουν πρωτογενώς ότι συγκεκριμένη καταβαλλόμενη σε μισθωτούς παροχή δεν αποτελεί, κατά νόμον ή ως εκ της φύσεώς της, προσαύξηση μισθού, εισόδημα, δηλαδή, υποκείμενο σε φόρο μισθωτών υπηρεσιών (πρβλ. ΣτΕ 1026/2013, 1840/2013, 2306/2014 κ.ά.). Υπέρ της, κατά τα ανωτέρω, υποστηριζόμενης από το Ελληνικό Δημόσιο ερμηνευτικής εκδοχής δεν συνηγορούν, εξάλλου, ούτε οι διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 5 του Συντάγματος, από τις οποίες συνάγεται μεν ότι η εκπλήρωση της υποχρέωσης

συνεισφοράς των πολιτών στα δημόσια βάρη, χωρίς διακρίσεις και ανάλογα με τις δυνάμεις τους, επιβάλλει, κατ' αρχήν, τη φορολόγηση των κύριων πηγών εισοδήματός τους, ο κανόνας, ωστόσο, αυτός τελεί υπό την επιφύλαξη της πρόβλεψης στον νόμο και, μάλιστα, κατά τρόπο σαφή, των ουσιωδών στοιχείων του φορολογητέου εισοδήματος, απαίτηση που, χωρίς να εκτείνεται, κατά τα ήδη εκτεθέντα, μέχρι του προσδιορισμού από τον νομοθέτη όλων των περιπτώσεων κτήσεως εισοδήματος, προϋποθέτει, πάντως, σε περιπτώσεις που, όπως εν προκειμένω, υφίσταται ασάφεια ως προς το αν συγκεκριμένη κατηγορία περιουσιακής προσαύξησης πληροί τα κατά νόμον γενικώς καθοριζόμενα κριτήρια υπαγωγής της στη φορολογία εισοδήματος, τη νομοθετική τυποποίηση της προσαύξησης αυτής ως ειδικής περίπτωσης φορολογητέου εισοδήματος.

16. Επειδή, το καθ' ου η προσφυγή Ελληνικό Δημόσιο ισχυρίζεται ότι, για την επίλυση του κρίσιμου ζητήματος, δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη οι, κατά το παρελθόν, διατυπωθείσες απόψεις της φορολογικής διοικήσεως, οι οποίες, αποτελώντας απαντήσεις επί ερωτημάτων φορολογουμένων σχετικά με τη φορολογική μεταχείριση των ένδικων παροχών, είχαν αμιγώς ατομικό χαρακτήρα. Ο ισχυρισμός αυτός είναι αβάσιμος, καθόσον οι απαντήσεις αυτές, ανεξαρτήτως του αν αποτελούν θετικές ενέργειες της διοικήσεως που δημιουργούν στους φορολογουμένους δικαιολογημένη και άξια προστασίας πεποίθηση για τη μη φορολόγηση των παροχών που καταβάλλονται στο πλαίσιο ομαδικής ασφάλισης ως εισοδήματος εκ μισθωτών υπηρεσιών [πρβλ. ΣτΕ 2828/2016, 2607/2018, 37-40/2019, 320/2020, 2330/2021 κ.ά., βλ. και άρθρο 9 παρ. 2, 4 και 5 του Κ.Φ.Δ., Ν. 4174/2013 (Α' 170)], επέτειναν, πάντως, την ασάφεια που, κατά τα ήδη εκτεθέντα (βλ. σκέψεις 10 και 11), υπήρχε ως προς τον χαρακτήρα του ασφαρίσματος ως μισθολογικής παροχής και κατέστησαν έτι περαιτέρω αναγκαία την αποσαφήνιση των σχετικών ζητημάτων διά της νομοθετικής οδού. Δεδομένου, εξάλλου, ότι η μεταβολή της αρχικής αντιλήψεως της διοίκησης ως προς τη φορολογική μεταχείριση των επίμαχων παροχών επήλθε μετά την έναρξη ισχύος του Ν. 4110/2013, μόνη η έκδοση των γνωμοδοτήσεων του Ν.Σ.Κ. και των σχετικών ερμηνευτικών εγκυκλίων (ΠΟΛ. 1054/2017 και 1020/2018) - οι οποίες είναι μεταγενέστερες όχι μόνον της επέλευσης της περιουσιακής προσαύξησης του προσφεύγοντος, αλλά και της συνήθους πενταετούς παραγραφής των οικείων φορολογικών αξιώσεων - δεν αρκούσε, όπως εσφαλμένως υπολαμβάνει το Δημόσιο, για να καταστήσει κατ' εξαίρεση επιτρεπτή την κατ' άρθρο 45 παρ. 1 του Κ.Φ.Ε. φορολόγηση των παροχών αυτών και, κατά μείζονα λόγο, την επιβολή προστίμων και συναφών φορολογικού χαρακτήρα κυρώσεων για ανακρίβεια της οικείας φορολογικής δηλώσεως (πρβλ. και την ΠΟΛ 1105/2011 πράξη του Υπ. Οικονομικών). Αβασίμως, περαιτέρω, ισχυρίζεται το καθ' ου η προσφυγή ότι με τις διατάξεις του άρθρου 7 παρ. 3 του Ν. 4110/2013 δεν προβλέφθηκε το πρώτον η φορολόγηση των παροχών που καταβάλλονται στο πλαίσιο ομαδικής ασφάλισης προσωπικού επιχειρήσεων, αλλά εισήχθη ευνοϊκότερος τρόπος φορολόγησης παροχών που ανέκαθεν φορολογούνταν ως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, ερμηνευτική εκδοχή που, ανεξαρτήτως του ότι δεν ευρίσκει επαρκές έρεισμα στην αιτιολογική έκθεση του νεότερου νόμου, δεν μπορεί, πάντως, να γίνει δεκτή ενόψει όσων έχουν ήδη εκτεθεί στις σκέψεις 10 – 12 της παρούσας αποφάσεως. Εκ μόνου, εξάλλου, του λόγου ότι με τις διατάξεις του Ν. 4110/2013 καθορίσθηκε, παράλληλα, και ο τρόπος φορολόγησης των παροχών των ομαδικών ασφαλιστηρίων συμβολαίων δεν αναιρεί το γεγονός ότι, με τις διατάξεις αυτές, εισήχθη, στο πλαίσιο ευρύτερης αναμόρφωσης του φορολογικού συστήματος της χώρας προς τον σκοπό της αύξησης των δημοσίων εσόδων και της εν γένει εκπλήρωσης των στόχων του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής (βλ. αιτιολογική έκθεση του Ν. 4110/2013), αυτοτελής ρύθμιση, για την πληρότητα της οποίας, όπως, άλλωστε, και για την αποτροπή του κινδύνου υπέρμετρης

επιβάρυνσης των εφάπαξ, κυρίως, εξ αυτών καταβαλλομένων σε περίπτωση ένταξής τους στη φορολογική κλίμακα των εισοδημάτων του αντίστοιχου έτους, εισήχθη, κατά τα ήδη εκτεθέντα, σύστημα αυτοτελούς φορολόγησης, χωρίς, όμως, να επέλθει οποιαδήποτε τροποποίηση στις ισχύουσες, κατά τον χρόνο δημοσίευσης του Ν. 4110/2013, διατάξεις περί του τρόπου φορολόγησης των κατ' άρθρο 45 παρ. 1 του Κ.Φ.Ε. εισοδημάτων. Αβασίμως το καθ' ου η προσφυγή ισχυρίζεται, περαιτέρω, ότι το καταβληθέν στον προσφεύγοντα ασφάλισμα αποτελούσε συμπληρωματική των κύριων αποδοχών του μισθολογική παροχή, λόγω της ταύτισης του προσώπου του εργοδότη του με εκείνο της ασφαλιστικής επιχείρησης που του κατέβαλε το ασφάλισμα. Και τούτο, διότι το δικαίωμα του προσφεύγοντος προς είσπραξη της παροχής είχε ως άμεση αιτία όχι τη σύμβαση εργασίας που τον συνέδεε με την εργοδότη του εταιρεία, αλλά τη σύμβαση ομαδικής ασφάλισης, από την οποία απέρρεε και η αξίωση καταβολής του ασφάλισματος (βλ. ΑΠ 830/2019, 462/2018, 13/2015 κ.ά.). Για τον λόγο αυτό, το γεγονός ότι ο εργοδότης του προσφεύγοντος ταυτιζόταν με την ασφαλιστική επιχείρηση, από την οποία έλαβε την παροχή, δεν αρκούσε, άνευ ετέρου, για να μεταβάλλει τον χαρακτήρα του καταβληθέντος σε αυτόν ασφάλισματος από μη φορολογητέα περιουσιακή προσαύξηση, προερχόμενη από τη σύμβαση ομαδικής ασφάλισης, σε πρόσθετη, κατά την έννοια του άρθρου 45 παρ. 1 του Κ.Φ.Ε., μισθολογική παροχή. Το γεγονός, εξάλλου, ότι, εν προκειμένω, δεν ήταν δυνατή η φορολόγηση των καταβλητέων από τον εργοδότη του προσφεύγοντος ασφαλιστρών, λόγω του τρόπου σχηματισμού τους (καταβολή κεφαλαίων σε λογαριασμό, προοριζόμενο για τη χρηματοδότηση του προγράμματος, χωρίς σύνδεση των καταβληθέντων κεφαλαίων με συγκεκριμένο εργαζόμενο), δεν μπορεί, όπως εσφαλμένως υπολαμβάνει το καθ' ου η προσφυγή, να καταστήσει κατ' εξαίρεση ανεκτή την κατ' άρθρο 45 παρ. 1 του Κ.Φ.Ε. φορολόγηση των καταβληθέντων στο πλαίσιο του επίμαχου ομαδικού ασφαλιστηρίου συμβολαίου παροχών, ούτε, άλλωστε, να μεταβάλλει τη φύση αυτών ως μη φορολογητέας προσαύξησης της περιουσίας του προσφεύγοντος, πολλώ δε μάλλον που τα καταβαλλόμενα από τον εργοδότη ασφάλιστρα για την ομαδική ασφάλιση του προσωπικού του δεν υπάγονταν, υπό το καθεστώς του προϊσχύσαντος Κ.Φ.Ε., ούτε, άλλωστε, υπάγονται υπό την ισχύ του νέου Κ.Φ.Ε., σε φόρο εισοδήματος (βλ. άρθρο 14 παρ. 1 περ. ι' του νέου Κ.Φ.Ε.).

17. Επειδή, κατόπιν τούτων, η κρινόμενη προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή, όπως και οι ασκηθείσες, κατ' επίκληση του άρθρου 1 παρ. 1 του Ν. 3900/2010, παρεμβάσεις. Κατ' αποδοχήν, εξάλλου, της προσφυγής, πρέπει να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση της ΔΕΔ και οι ενσωματωθείσες σε αυτήν πράξεις διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος και επιβολής έκτακτης εφάπαξ εισφοράς, λόγω του παρακολουθηματικού εν σχέσει με τον φόρο εισοδήματος χαρακτήρα της τελευταίας.

...

Διά τούτα

Δέχεται την προσφυγή.

Δέχεται τις παρεμβάσεις.

Ακυρώνει την 1721/27.5.2019 απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών (Δ.Ε.Δ.) της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και τις 851 και 852/20.12.2018 πράξεις του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Παλλήνης περί διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος και ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης, οικονομικού έτους 2010. ...».

Επειδή, με τη με αριθμό 2594/2021 απόφαση του ΣτΕ (Τμήμα Β'), μετά την επί του συγκεκριμένου θέματος πιλοτική δίκη, κρίθηκε ότι προ του Ν. 4110/2013, οι εφάπαξ ή περιοδικώς καταβαλλόμενες παροχές στο πλαίσιο συνταξιοδοτικής ασφάλισης του

προσωπικού επιχειρήσεων δεν αποτελούν μισθολογική παροχή, κατά την έννοια του άρθρου 45 παρ. 1 του Κ.Φ.Ε., αλλά φορολογούνται, μόνον και το μέρος που αντιστοιχεί σε υπεραπόδοση των σχετικώς σχηματισθέντων μαθηματικών αποθεμάτων, ως εισόδημα από κινητές αξίες κατ' άρθρο 24 παρ. 1 του Κ.Φ.Ε.. Συνεπώς, μετά την έκδοση της ως άνω απόφασης του ΣτΕ, συντρέχει στην περίπτωση της προσφεύγουσας η απαιτούμενη από τις διατάξεις του άρθρου 63B του Ν. 4174/2013 πρόδηλη έλλειψη φορολογικής υποχρέωσης και οι με αριθμούς/20-04-2021 και/20-04-2021 οριστικές πράξεις διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος και ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης Ν. 3986/2011, αντίστοιχα, οικονομικού έτους 2011 της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ. Χολαργού πρέπει να ακυρωθούν (ΔΕΔ 379/2022, 380/2022, 492/2022, 265/2022, 760/2022, 1496/2022).

Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 53 του Ν. 4174/2013 ορίζεται ότι:

«1. Αν οποιοδήποτε ποσό φόρου δεν καταβληθεί εντός της νόμιμης προθεσμίας καταβολής, ο φορολογούμενος υποχρεούται να καταβάλει τόκους επί του εν λόγω ποσού φόρου για τη χρονική περίοδο από την επόμενη μέρα της λήξης της νόμιμης προθεσμίας. Σε περίπτωση εκπρόθεσμης ή τροποποιητικής δήλωσης καθώς και σε περίπτωση εκτιμώμενου, διορθωτικού ή προληπτικού προσδιορισμού του φόρου, ως αφετηρία υπολογισμού των τόκων λαμβάνεται η λήξη της προθεσμίας κατά την οποία θα έπρεπε να είχε αρχικά καταβληθεί, βάσει του νόμου, ο φόρος που προκύπτει από την εκπρόθεσμη ή τροποποιητική δήλωση ή από την πράξη προσδιορισμού.

2. Σε περίπτωση καταβολής υπερβάλλοντος ποσού φόρου (αχρεώστητη καταβολή), καταβάλλονται τόκοι στον φορολογούμενο για τη χρονική περίοδο από την ημερομηνία αίτησης επιστροφής του υπερβάλλοντος ποσού φόρου μέχρι την ημερομηνία ειδοποίησης του φορολογούμενου για την επιστροφή του, εκτός εάν η επιστροφή φόρου ολοκληρωθεί εντός ενενήντα (90) ημερών από την παραλαβή από τη Φορολογική Διοίκηση της αίτησης επιστροφής φόρου του φορολογουμένου. Για τους σκοπούς του προηγούμενου εδαφίου, εάν το υπερβάλλον ποσό φόρου συμψηφιστεί με άλλες οφειλές, το ποσό θεωρείται ότι επιστράφηκε κατά το χρόνο διενέργειας του συμψηφισμού.

3. Τόκοι επί των τόκων δεν υπολογίζονται και δεν οφείλονται.

4. Ο Υπουργός Οικονομικών με απόφασή του, ορίζει τα επιτόκια υπολογισμού τόκων, καθώς και όλες τις αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.».

Επειδή, με τις διατάξεις της παρ. 16 του άρθρου 72 του Ν. 4174/2013 ορίζεται ότι:

«16. Το άρθρο 53 παρ. 2 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας εφαρμόζεται για αιτήσεις επιστροφής που υποβάλλονται από την 1.1.2014 και εφεξής.».

Επειδή, με τις διατάξεις των άρθρων 2 και 3 της με αριθμό ΔΠΕΙΣ 1198598 ΕΞ 2013/31-12-2013 (ΦΕΚ Β' 19/10-01-2014) απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, όπως ίσχυε κατά την ημερομηνία κατάθεσης της υπό κρίση ενδικοφανούς προσφυγής, με την οποία διατυπώνεται και αίτημα του προσφεύγοντος για επιστροφή του τυχόν προκύπτοντος ως αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού που αφορά σε φόρο εισοδήματος και ειδική εισφορά αλληλεγγύης, ορίζεται ότι:

«2. Το ύψος του επιτοκίου υπολογισμού των τόκων της παραγράφου 2 του άρθρου 53 του Ν. 4174/2013 (Α' 170) που καταβάλλονται στον φορολογούμενο ορίζεται ως το επιτόκιο πράξεων Κύριας Αναχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΜΡΟ) που ισχύει

κατά την ημερομηνία ειδοποίησης του φορολογούμενου για την επιστροφή του φόρου, πλέον πέντε και εβδομήντα πέντε (5,75) εκατοστιαίες μονάδες, ετησίως.

3. Το επιτόκιο των ανωτέρω παραγράφων δεν μεταβάλλεται κατά το μέρος που αφορά το επιτόκιο των πράξεων Κύριας Αναχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (MRO) πριν την εκάστοτε σωρευτική μεταβολή αυτού κατά μία (1) εκατοστιαία μονάδα λαμβανομένου ως βάση υπολογισμού του επιτοκίου που ισχύει κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας.».

Α π ο φ α σ ί ζ ο υ μ ε

Την αποδοχή της με ημερομηνία κατάθεσης 26-05-2022 και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανούς προσφυγής της με Α.Φ.Μ., την **ακύρωση** α) της τεκμαιρόμενης αρνητικής απάντησης της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ. Χολαργού επί της με αριθμό πρωτοκόλλου/14-02-2022 αίτησης της προσφεύγουσας και β) των με αριθμούς/20-04-2021 και/20-04-2021 οριστικών πράξεων διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος και ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης Ν. 3986/2011, αντίστοιχα, οικονομικού έτους 2011 της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ. Χολαργού και την **εφαρμογή** από την Προϊσταμένη της ως άνω Δ.Ο.Υ. των διατάξεων του άρθρου 53 του Ν. 4174/2013 περί έντοκης επιστροφής ως προς τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά.

Εντελλόμεθα όπως αρμόδιο όργανο κοινοποιήσει με τη νόμιμη διαδικασία την παρούσα απόφαση στην υπόχρεη.

Ακριβές Αντίγραφο

**ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ
ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ**

**Ο/Η Υπάλληλος του Τμήματος
Διοικητικής Υποστήριξης**

**Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ**

ΓΡΑΜΜΑΤΩ ΣΚΟΥΡΑ

Σ η μ ε ί ω σ η : Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.